

Indigenous Peoples Languages and Language Endangerment

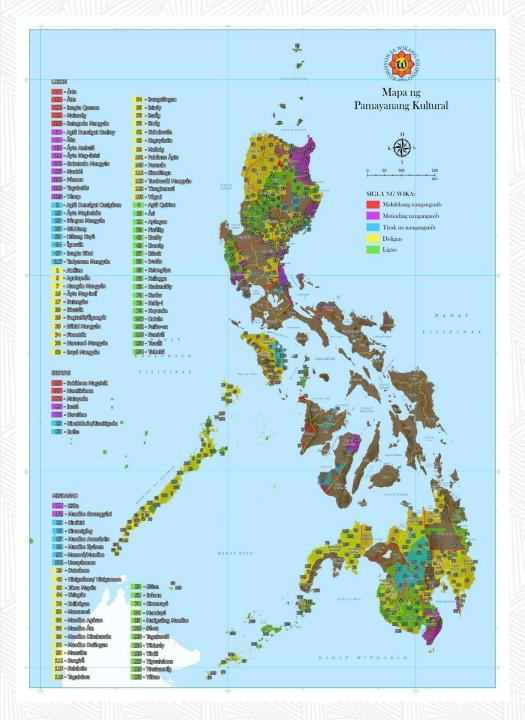
Dr. Arthur P. Casanova, Chairperson **Lourdes Zorilla-Hinampas**, Chief Language Researcher Komisyon sa Wikang Filipino (Commission on the Filipino Language)

Mapa ng mga Wika ng Pilipinas

Austronesian family

135 indigenous languages*

*Komisyon sa Wikang Filipino, 2024

107 languages of Indigenous Cultural Communities (ICC)/Indigenous Peoples (IP)

LUZON		
Blg.	Wika	ICC/IP
1	Abéllen	Ayta Abellen
2	Agta	Agta (Quirino)
3	Agtâ Dumágat Casigúran	Agtâ Dumágat Casigúran
4	Agtâ Dumágat Umíray	Agta Dumágat Umíray
5	Agutaynén	Agutaynén
6	Alangán Mangyán	Mangyan
7	Álta	Alta
8	Árta	Arta
9	Ási	Asi
10	Átta	Atta
11	Ayangan	Ayangan
12	Áyta Ambalá	Ayta Ambala
13	Áyta Mag-ántsi	Ayta Mag-antsi
14	Áyta Magbukún	Ayta Magbukun
15	Áyta Mag-indí	Ayta Mag-indi
16	Balangáw	Balangaw
17	Bángon Mangyán	Bangon Mangyan
18	Binaták	Batak
19	Bugkalot	Bugkalot/Ilongot/Egongot
20	Búhid Mangyán	Buhid Mangyan

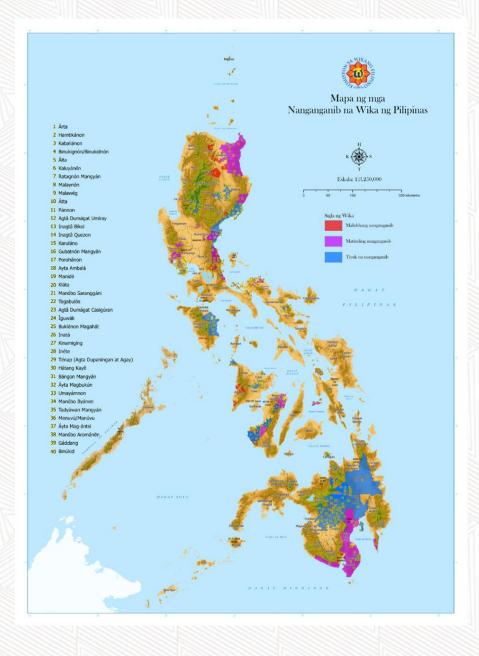
21	Finállig	Ifyallíg
22	Finontók	Ifontok
23	Gaddang	Gaddang
24	Gubatnón Mangyán	Gubatnón Mangyan
25	Hanunoó Mangyán	Hanunoó Mangyán
26	Hatang Kayê	Remontado
27	Ibalóy	Ibalóy
28	Îguwák	Îguwák
29	Inagta Quezon	Ayta (Quezon)
30	Inagta Bikol	Agta (Bikol)
31	Irayá Mangyán	Irayá Mangyán
32	Irungdúngan	Agta Isirigan
33	Isináy	Isináy
34	Isnég	Isnég
35	Itáwit	Itáwit
36	Itnég	Itnég
37	Kabulowán	Alta Kabulowan
38	Kagayánën	Kagayánën
39	Kalamyánën	Kalamyánën
40	Kalangúya	Kalangúya
41	Kalíngga	Kalíngga

41	Kalíngga	Kalíngga
42	Kankanáëy	Kankanáëy
43	Karáw	Karáw
44	Keley-i	Keley-i
45	Kuyunón	Kuyunón
46	Malawég	Malawég
47	Manidé	Manidé (Kabihug Agta)
48	Molbóg	Molbóg
49	Onhán	Onhán
50	Pahánan Ágta	Pahánan Ágta
51	Paláw-an	Palaw-an
52	Pánnon	Agta Ilabin
53	Paránan	Paránan
54	Ratagnón Mangyán	Ratagnón Mangyán
55	Sambál	Sambál
56	Sinadánga	Sinadánga
57	Tadyawan Mangyán	Tadyawan Mangyán
58	Tagabulós	Tagabulós
59	Tagbanwá	Tagbanwá
60	Tawbuwid Mangyán	Tawbuwid Mangyán
61	Ténap	Agta Dupaningan
62	Tuwali	Tuwali
63	Yattuka	Yattuka

VISAYAS		
Blg.	Wika	ICC
1	Binukignon/Binukidnon	Bukignon/Bukidnon (Negros)
2	Hamtikánon	Ati
3	Inatá	Ata
5	Inéte	Ati
6	Kabaliánon	Bisaya
7	Kaluyánën	Kaluyánën
8	Kinaráy-a	Kinaráy-a
9	Kinaról-an	Bukidnon Karolano
10	Magahát	Magahat Bukidnon
11	Malaynón	Ati

MINDANAO		
Blg.	Wika	ICC
1	Binúkid	Bukidnon
2	Bláan	Blaan
3	Butwánon	Butwanon
4	Higaúnon	Higaunon
5	Kalagán	Kalagan
6	Kinamayú	Kinamayu
7	Kláta	Bagobo Klata
8	Kolibúgan	Kolibugan
9	Mamanwá	Mamanwá
10	Mandayá	Mandayá
11	Manóbo Agúsan	Manóbo Agúsan
12	Manóbo Arománën	Manóbo Arománën
13	Manóbo Áta	Manóbo Áta
14	Manóbo Dibabawón	Manóbo Dibabawón
15	Manóbo Dulángan	Manóbo Dulángan
16	Manóbo Ilyánen	Manóbo Ilyánen
17	Manóbo Kalamansig	Manóbo Kalamansig

20	Manóbo Saranggáni	Manóbo Saranggáni
21	Tigwahánon	Tigwahánon
22	Mansáka	Mansáka
23	Menuvú	Menuvú
24	Mënuvú Úbo	Mënuvú Ubo
25	Sáma	Sáma
26	Subánën	Subánën
27	Tagakawló	Tagakawló
28	Tagabáwa	Tagabáwa
29	Tëduráy	Tëduráy
30	Tíbolí	Tíbolí
31	Tinalaandíg	Talaandíg
32	Umajamnón	Umajamnón
33	Yákan	Yákan

40 endangered languages

"An endangered language is a language that is estimated to disappear in the future due to social, cultural, and political factors that affect its preservation, use, and development."

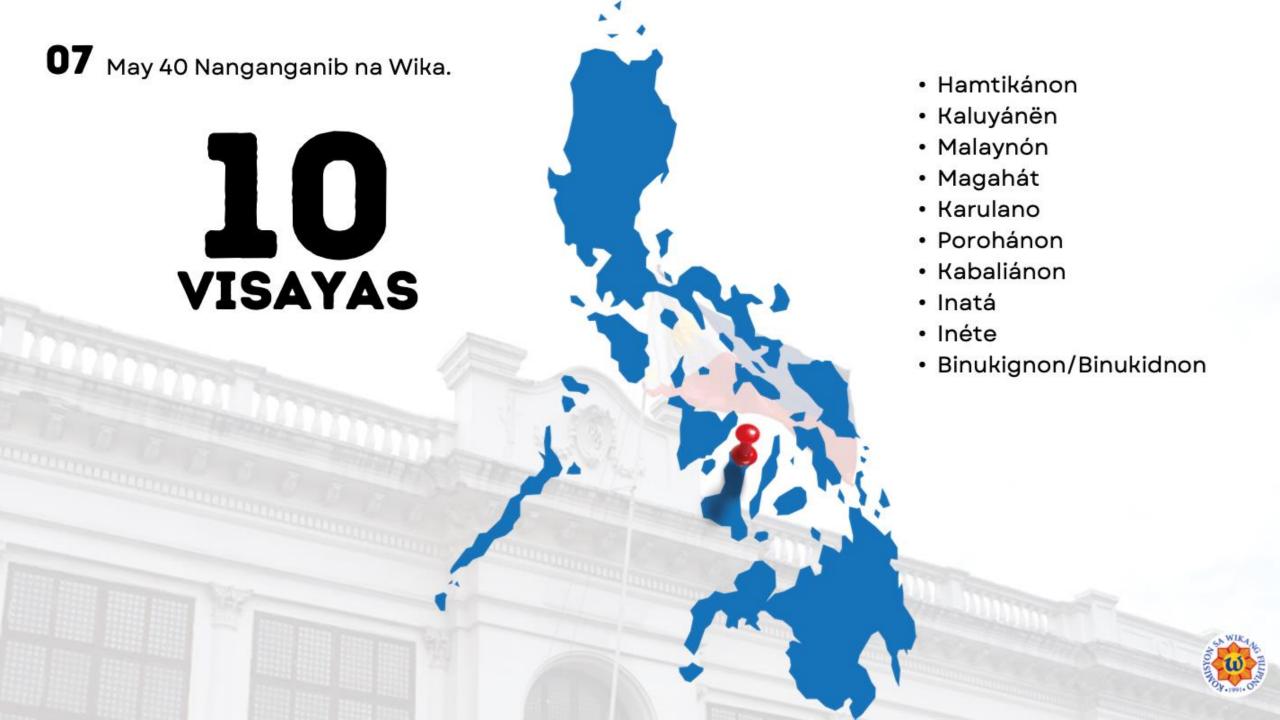
- KWF Board of Commissioner Resolution NO. 18-33, S. 2018

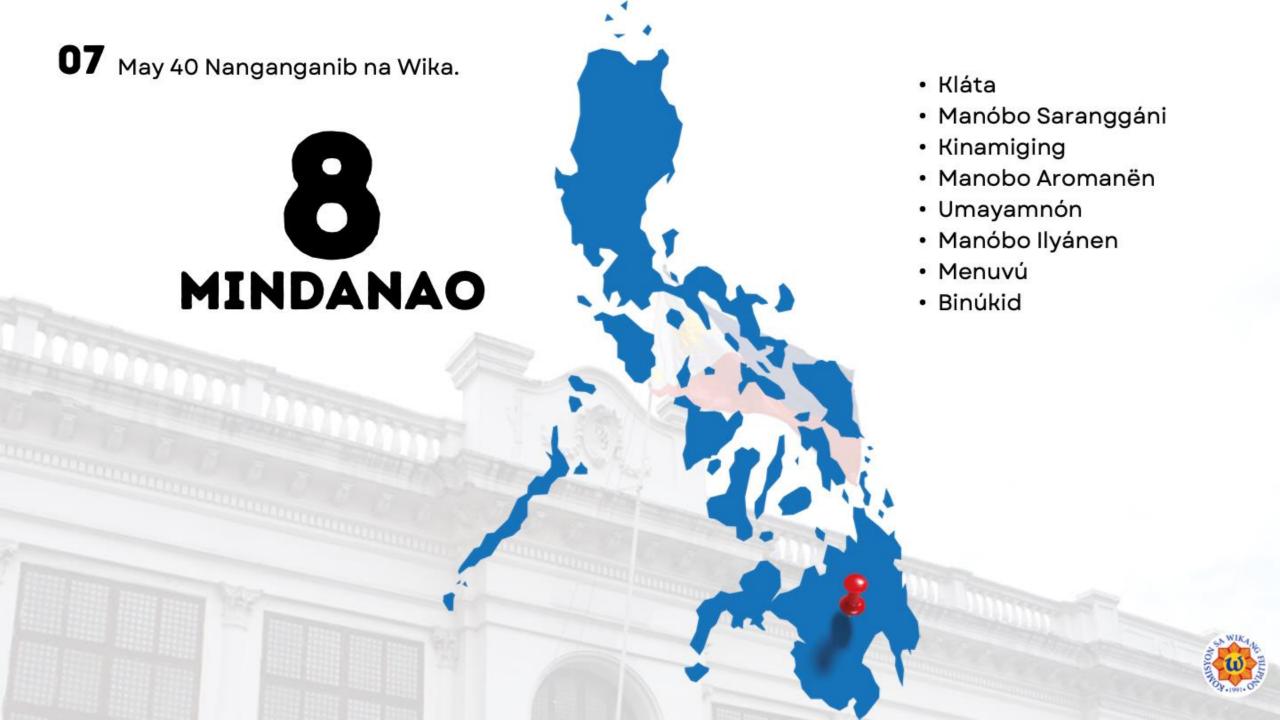
07 May 40 Nanganganib na Wika.

22 LUZON

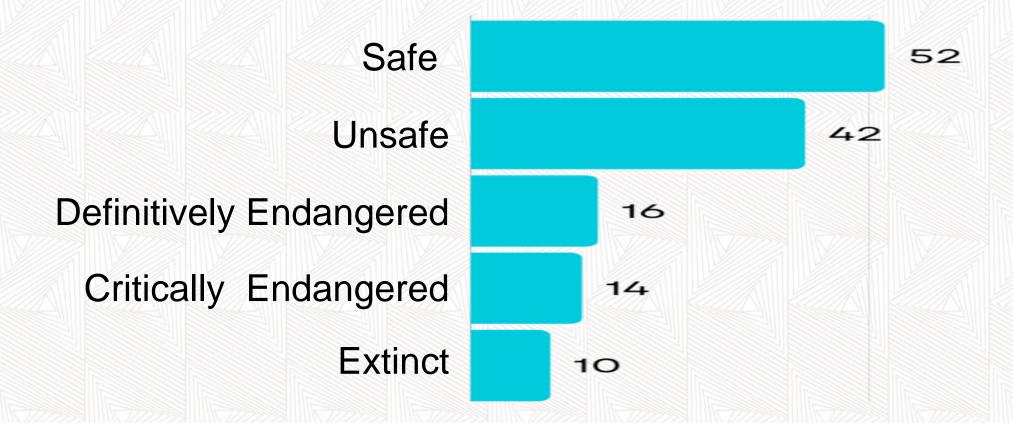
- Arta
- · Alta
- Átta
- Agta Dumagat Casiguran
- Ratagnón Mangyán
- Hatang Kaye
- Malawég
- · Pánnon
- Agta Dumagat Umiray
- Inagta (Bikol)
- · Gubatnon Mangyan

Language Vitality

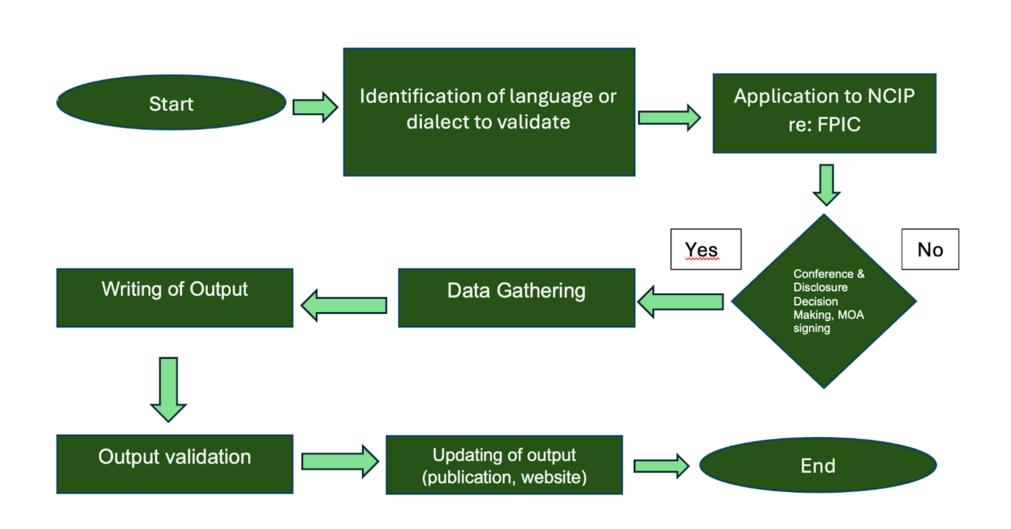

Note: Filipino Sign Language is not included in this vitality

Source: Commission on the Filipino Language, 2024

Instrument: UNESCO Language Vitality and Endangerment, 2003

Process of validating an IP language

KWF Repositoryo ng Wika (Language Repository)

Abéllen

Abéllen ang tawag sa wika ng mga Ayta Abéllen na naninirahan sa lalawigan ng Tarlac, partikular sa mga barangay ng Burgos, Iba, Maamot, at Moriones sa bayan ng San Jose; sa Barangay Maasin sa bayan ng San Clemente; sa...

Agtâ Dumágat Casigúran

Ang Agtâ Dumágat Casigúran ay ang wika ng grupong Agtâ Dumágat Casigúran na naninirahan sa lalawigan ng Aurora, partikular sa bayan ng Dinalungan, Casiguran, at...

Agtâ Dumágat Umíray

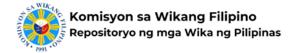
Agtâ Dumágat Umíray ang tawag sa wika ng grupong Dumágat na matatagpuan sa lalawigan ng Quezon, partikular sa mga bayan ng Burdeos, General Nakar, Mauban, Panukulan...

Agtâ Irayá

Agtâ Irayá ang tawag sa wika ng mga Agtâ na naninirahan sa silangang bahagi ng Lawa ng Buhi sa lalawigan ng Camarines Sur, partikular sa mga barangay ng Irayá (kilalá rin sa tawag na Del Rosario)...

KWF Repositoryo ng Wika (Language Repository)

Log In Register

Home Nilalaman v Makipag-ugnay Magrehist

Hanapin

Abéllen ang tawag sa wika ng mga Ayta Abéllen na naninirahan sa lalawigan ng Tarlac, partikular sa mga barangay ng Burgos, Iba, Maamot, at Moriones sa bayan ng San Jose; sa Barangay Maasin sa bayan ng San Clemente; sa Barangay Labney sa bayan ng Mayontoc; sa Barangay Papaac sa bayan ng Camiling; at sa Barangay Care sa Lungsod Tarlac. Kilalá rin ang grupong ito sa tawag na Abéllen Áyta.

Abéllen ang unang wikang natututuhan ng mga Áyta Abellén. Paglaon ay natututuhan naman nilá ang Ilokáno—ang lingua franca sa lugar, at Filipíno at Inglés na mga wikang panturo sa paaralan bagaman biláng lang sa kanila ang nakaiintindi at nakapagsasalita ng Inglés. Ang ganitong multilingguwalismo ay dulot ng edukasyon, intermarriage sa mga miyembro ng ibang pangkating etniko, at pandarayuhan.

Pangalan ng Wika	Abéllen
lba pang Tawag sa Wika (alternate names)	Abenlen, Aburlin, Ayta Abéllen
Pangkat na Gumagamit ng Wika	Ayta Abéllen
Sigla ng Wika	Tiyak na nanganganib (KWF Res 18-33, s. 2018)
Klasipikasyon	Central Luzon, Sambalic
Mga Kilalang Wikain (dialects)	
Populasyon	7,505 (NCIP Tarlac 2014)
	14,378 (PSA 2020 Census of Population and Housing)
Ethnicity	14,378 (PSA 2020 Census of Population and Housing)
Household	68 (PSA 2020 Census of Population and Housing)
Lokasyon	San Jose, San Clemente, Mayantoc, Camiling, at Lungsod Tarlac sa Tarlac

Language Issues

Change in Language Ecology

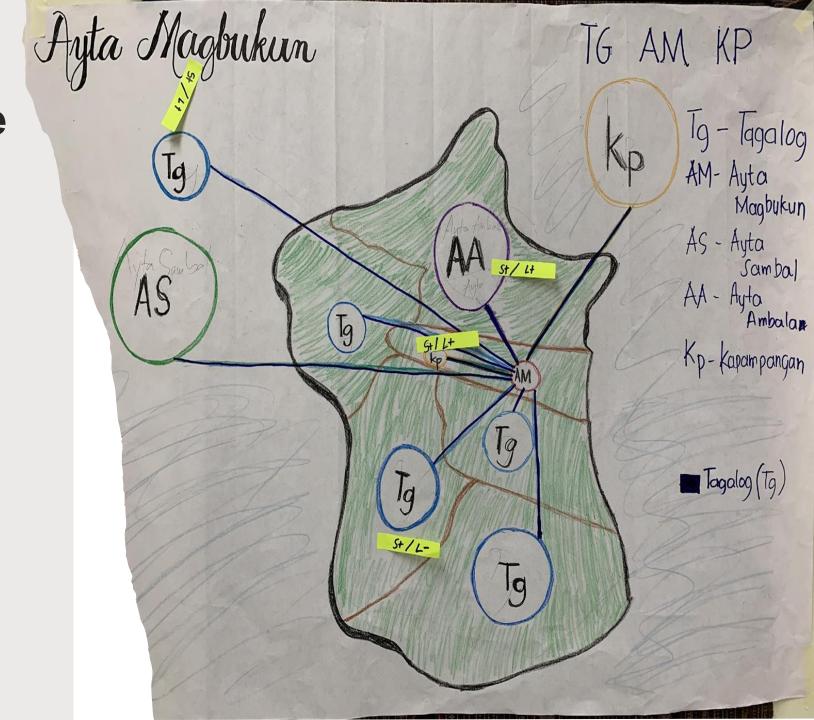
Globalization

Regionalism

Nationalism

Increasing language contact

Language Shift

Language Shift

The replacement of one language by another due to the language choices of its speakers.

Involves:

- loss of speakers and/or the loss of functions.

(Eberhard, 2023)

Language Endangerment

Language Endangerment: Philippine Context

- Socio-economic
- Discrimination
- Attitude toward indigenous language
- Intermarriages
- Loss of function of language

Commission on the Filipino Language (CFL)

Official government institution tasked to undertakes, coordinates, and promotes researches for the development, propagation, and preservation of Filipino and other Philippine languages

National Agenda for the Preservation of Endangered Languages 2023-2025

 framework of plans for the revitalization of endangered languages and preservation of indigenous languages in the country

 outlined not only for cultural agencies and agencies for indigenous people

 also for different agencies of the government, and the speech community

Language Development and Revitalization

- Language Documentation
- Orthography Development
- Glossary Development
- Corpus Collection
- Language Immersion Program
  - Bahay-Wika
  - MALLP

Language Revitalization

Language Immersion

Bahay-Wika (Language Nest)

Master-Apprentice Language Learning Program The project started in 2017 and the program is still ongoing through the support of local government units

Second Bahay-Wika and MALLP

- Inata language
- Negros Occidental Province in Visayas Island
- Integrated in Day Care
- Started in August 2024

Third MALLP

- Alta language
- Aurora province in Luzon Island
- Started in August 2024

Maraming salamat! Thank you